

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 729/2025-19

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Lľuboša Szigetiho a sudcov Petra Molnára (sudca spravodajca) a Petra Straku v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa **SUPERQUAD SLOVAKIA s.r.o.**, Agátová 3406/7A, Bratislava, IČO 50 565 516, zastúpeného **URBAN & PARTNERS s.r.o.**, advokátska kancelária, Červeňova 15, Bratislava, proti postupu Mestského súdu Bratislava III v konaní sp. zn. 69Cb/90/2024 a jeho uzneseníu č. k. 69Cb/90/2024-302 z 22. októbra 2025 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa, skutkový stav veci a argumentácia sťažovateľa

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 31. októbra 2025 domáha vyslovenia porušenia základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“) a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ústavy a čl. 11 ods. 1 listiny a práva pokojne užívať majetok podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom a rozhodnutím mestského súdu označeným v záhlaví tohto rozhodnutia, ktoré navrhuje zrušiť a vrátiť mestskému súdu na nové konanie a rozhodnutie. Zároveň žiada priznať primerané finančné zadosťučinenie a náhradu trov konania pred ústavným súdom.

2. Sťažovateľ v pozícii žalovaného uplatnil voči žalobcovi vzájomnou žalobou 6. mája 2024 peňažný nárok 12 648 eur spolu so žiadosťou o úplné priznanie oslobodenia od súdneho poplatku, alternatívne o čiastočné priznanie podľa úvahy súdu. Mestský súd uznesením č. k. 69Cb/90/2024-170 z 25. novembra 2024 sťažovateľovi oslobodenie nepriznal. Predmetné konanie a postup mestského súdu boli podrobené aj prieskumu pred ústavným súdom v konaní pod sp. zn. III. ÚS 543/2025, pričom ústavná sťažnosť sťažovateľa bola odmietnutá z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti.

3. Mestský súd výzvou zo 16. apríla 2025 vyzval sťažovateľa na zaplatenie súdneho poplatku za podanie vzájomnej žaloby v lehote 10 dní odo dňa doručenia výzvy, ktorý sťažovateľom

zaplatený nebol. Následne uznesením č. k. 69Cb/90/2024-205 z 27. mája 2025 konanie zastavil v dôsledku nezaplatenia súdneho poplatku sťažovateľom v určenej lehote (ďalej len „uznesenie o zastavení konania“).

4. Sťažovateľ proti uzneseniu o zastavení konania podal 30. mája 2025 sťažnosť spolu s opätovnou žiadosťou o oslobodenie od úhrady súdneho poplatku za podanú vzájomnú žalobu (ďalej len „sťažnosť“).

5. Mestský súd uznesením č. k. 69Cb/90/2024-302 z 22. októbra 2025 (ďalej len „sťažnosťou napadnuté rozhodnutie“) sťažnosť sťažovateľa zamietol. Predmetné uznesenie bolo sťažovateľovi doručené 31. októbra 2025, čím nadobudlo právoplatnosť.

6. Sťažovateľ v obšírnej sťažnosti v zásade namieta tri roviny sťažnosťou napadnutého rozhodnutia, a to (i) nepreskúmateľnosť v dôsledku absencie vysporiadania sa s námietkou sťažovateľa vo vzťahu k úkonom vo veci samej, (ii) nedostatočnosť odôvodnenia vo vzťahu k judikatúre uvádzanej sťažovateľom v spojení s absenciou rozhodnutia o žiadosti o oslobodenie od úhrady súdneho poplatku a (iii) nedostatočnosť odôvodnenia vo vzťahu k dĺžke lehoty na zaplatenie súdneho poplatku.

7. Vo vzťahu k prvej namietanej rovine sťažovateľ dôvodí, že mestský súd ho výzvou z 28. októbra 2024 vyzval na doplnenie príloh k podaniu sťažovateľa z 24. septembra 2024. V odôvodnení predmetnej výzvy poukázal na § 129 Civilného sporového poriadku (ďalej aj „CSP“), čím je sťažovateľ toho názoru, že týmto postupom mestského súdu bolo jeho podanie z 24. septembra posúdené ako podanie vo veci samej, keďže s prihliadnutím na dikciu § 129 ods. 1 CSP „*ak ide o podanie vo veci samej alebo návrh na nariadenie neodkladného opatrenia alebo zabezpečovacieho opatrenia, z ktorého nie je zrejmé, čoho sa týka a čo sa ním sleduje, alebo ide o podanie neúplné alebo nezrozumiteľné, súd vyzve toho, kto podanie urobil, aby podanie doplnil alebo opravil v lehote, ktorá nemôže byť kratšia ako desať dní...*“, jeho žiadosť o oslobodenie od úhrady súdneho poplatku z 24. septembra 2024 obsahovo nie je možné podradiť pod návrh na nariadenie neodkladného alebo zabezpečovacieho opatrenia. V nadväznosti na uvedené sťažovateľ argumentuje, že súd ani pre nezaplatenie poplatku konanie s prihliadnutím na § 10 ods. 2 písm. a) zákona Slovenskej národnej rady č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v znení neskorších predpisov (ďalej len „ZSP“) nezastaví. V tejto časti uzatvára, že pokiaľ ho mestský súd vyzval na doplnenie podania vo veci samej, uvedené je potrebné interpretovať ako konanie mestského súdu vo veci samej, čím konanie nemohlo a nemalo byť zastavené pre prekážku danú § 10 ods. 2 písm. a) ZSP. Vo vzťahu k tejto namietanej sťažnostnej rovine subsidiárne argumentuje aj poukazom na § 10 ods. 2 písm. b) ZSP, podľa ktorého súd konanie nezastaví ani vtedy, ak „*došlo k rozšíreniu žaloby, návrhu, k podaniu vzájomnej žaloby alebo vzájomného návrhu v tej istej veci po tom, ako začal konať vo veci samej*“. Je toho názoru, že mestský súd začal konať vo veci samej (v pôvodnom konaní, kde žalovaný uplatnil nárok proti žalobcovi vzájomnou žalobou, pozn.), keďže na pojednávaní 7. mája 2024 rozhodol rozsudkom pre zmeškanie žalobcu a vylúčil vzájomnú žalobu sťažovateľa na samostatné konanie.

8. V druhej rovine sťažovateľ namieta nezohľadnenie ním uvádzanej judikatúry (rozhodnutie Najvyššieho súdu Českej republiky sp. zn. 32Cdo/3964/2016 zo 7. júna 2017) v otázke nerozhodnutia o žiadosti sťažovateľa o oslobodenie od úhrady súdneho poplatku. Sťažovateľ v tomto smere argumentuje aj § 254 ods. 2 CSP, ktorý umožňuje kedykoľvek aj so spätnou

účinnosťou odňať strane priznané oslobodenie až do právoplatného skončenia konania, z čoho *a contrario* vyvodzuje, že je možné kedykoľvek do právoplatného skončenia konania žiadať o oslobodenie od úhrady súdneho poplatku, a to aj opakovane.

9. V poslednej rovine sťažovateľ namieta neprimerane krátku lehotu na zaplatenie súdneho poplatku, ktorá mu mestským súdom bola určená v dĺžke 10 dní. Uvedené sťažovateľ rozporuje nevykonaním tzv. Štrasburského testu proporcionality, na ktorý by podľa jeho názoru nebolo možné s prihliadnutím na okolnosti daného prípadu odpovedať kladne. Sťažovateľ namieta, že ZSP umožňuje aj dlhšiu lehotu, a okolnosti prejednávanej veci (maximálna výška súdneho poplatku a snaha sťažovateľa o oslobodenie od jeho úhrady) jednoznačne indikovali jej predĺženie.

10. Sťažovateľ požaduje aj primerané finančné zadosťučinenie 10 000 eur s poukazom na arbitrárnosť a z nej vyplývajúcu nezákonnosť sťažnosťou napadnutého rozhodnutia.

II.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

11. Ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľa predbežne prerokoval na neverejnom zasadnutí senátu ústavného súdu podľa § 56 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“).

12. Podstata sťažnostnej argumentácie sťažovateľa smeruje k porušeniu sťažovateľom označených základných práv napadnutým uznesením o zamietnutí sťažnosti proti uzneseniu o zastavení konania pre nezaplatenie súdneho poplatku za vzájomnú žalobu v lehote určenej mestským súdom a nerozhodnutím o opätovnej žiadosti sťažovateľa o oslobodenie od úhrady súdneho poplatku, ktorá bola súčasťou sťažnosti proti uzneseniu o zastavení konania.

13. Rozhodnutie mestského súdu, ktorým bolo zastavené konanie pre nezaplatenie súdneho poplatku, spravidla (v súlade s konštantnou judikatúrou ústavného súdu) nemôže byť predmetom ústavnej ochrany, pretože aj keď sa jeho výsledok sekundárne dotýka účastníka konania, samotný „spor“ o oslobodenie od súdnych poplatkov vzhľadom na podstatu konania v zásade nedosahuje intenzitu znamenajúcu porušenie základných práv a slobôd sťažovateľa. Rozhodovanie o tom, či sú splnené zákonom ustanovené podmienky napríklad na oslobodenie od súdnych poplatkov, o následkoch nepriznania oslobodenia od povinnosti zaplatiť súdny poplatok alebo o zastavení konania pre nezaplatenie súdneho poplatku, spadá výlučne do rozhodovacej právomoci všeobecných súdov. Je preto vecou judikatúry všeobecných súdov, aby vymedzila kritériá, z ktorých bude pri aplikácii zákonných ustanovení týkajúcich sa súdnych poplatkov vychádzať (m. m. I. ÚS 33/2025 a tam uvedená judikatúra).

14. Rozhodovanie o tom, či sú splnené podmienky na zastavenie konania v dôsledku nezaplatenia súdneho poplatku, resp. na odpustenie zmeškania lehoty na vykonanie procesného úkonu účastníka konania, spadá do rozhodovacej právomoci všeobecných súdov s prihliadnutím na princíp nezávislosti súdnictva (súdov) vyplývajúci z čl. 141 ods. 1 ústavy. Vytvorenie a ustálenie konkrétnych limitov interpretácie a aplikácie príslušných zákonných noriem prináleží ich rozhodovacej praxi. Ústavnému súdu zásadne neprislúcha úloha ich prehodnocovania (pozri IV. ÚS 442/2024).

15. Aj rozhodovanie všeobecných súdov vo veciach súdnych poplatkov však musí mať zákonný podklad a nemôže byť výsledkom arbitrárneho prístupu či zjavne nesprávneho právneho posúdenia skutkového stavu podľa podústavného práva, ktorým je v tomto prípade zákon o súdnych poplatkoch. Odôvodnenie súdneho rozhodnutia má poskytnúť jasné a zrozumiteľné odpovede na podstatné právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu. Vychádzajúc z už uvedeného, ústavný súd preskúmal obsah napadnutého uznesenia, aby v kontexte sťažnostných námietok zistil, či právne závery v ňom obsiahnuté sú ústavne udržateľné a zlučiteľné s obsahom sťažovateľom namietaných základných práv.

16. Rozhodná argumentácia sťažovateľa smeruje k tomu, že mestský súd nemohol zastaviť konanie pre nezaplatenie súdneho poplatku z dôvodu, že už začal konať vo veci samej. Konanie vo veci samej sťažovateľ vzhliada jednak v pôvodnom konaní, v ktorom uplatnil vzájomnou žalobou nárok voči žalobcovi, ako aj v „novom“ konaní po vylúčení vzájomnej žaloby na samostatné konanie, v ktorom mestský súd podľa názoru sťažovateľa (vychádzajúc z vlastnej interpretácie odôvodnenia výzvy) jeho žiadosť o oslobodenie od úhrady súdneho poplatku považoval za podanie vo veci samej. Konanie vo veci samej v konaní o pôvodnej žalobe (v konaní, v ktorom bol sťažovateľ žalovaný a v ktorom uplatnil vzájomnú žalobu, pozn.) sťažovateľ vidí v tom, že nárok z titulu vzájomnej žaloby uplatnil podaním doručeným 6. mája 2024, pričom mestský súd 7. mája 2024 otvoril pojednávanie, vydal rozsudok pre zmeškanie žalobcu (§ 278 CSP) a zároveň vzájomnú žalobu vylúčil na samostatné konanie. V novom konaní o vylúčenej vzájomnej žalobe na samostatné konanie usudzuje, že súd začal konať vo veci samej, z toho, že súd v odôvodnení výzvy z 28. októbra 2024 (ktorou ho vyzval na doplnenie jeho žiadosti o oslobodenie od úhrady súdneho poplatku) odkázal na § 129 CSP upravujúci postup všeobecného súdu po doručení podania vo veci samej, ktoré je neúplné alebo nezrozumiteľné. Zo svojho záveru o tom, že súd ho vyzýval na doplnenie podania vo veci samej, sťažovateľ vyvodzuje, že mestský súd začal konať vo veci samej.

17. Ústavný súd k argumentácii sťažovateľa o nemožnosti zastavenia konania o vzájomnej žalobe v dôsledku, že súd začal konať vo veci samej [§ 10 ods. 2 písm. b) ZSP], uvádza, že výklad, ktorého sa domáha sťažovateľ, sa prieči účelu a zmyslu právnej úpravy. Ustanovenie § 10 ods. 2 písm. b) ZSP bráni zastaveniu konania o vzájomnej žalobe v prípade, pokiaľ je vzájomná žaloba uplatnená v konaní po tom, čo už súd začal konať vo veci samej, súd vzájomnú žalobu nevylúči na samostatné konanie a v rozsudku bude rozhodovať o žalobe žalobcu aj o vzájomnej žalobe žalovaného. V posudzovanej veci však ide o iný prípad – vzájomná žaloba bola vylúčená na samostatné konanie, preto na ňou uplatnený nárok sťažovateľa nemožno hľadiť ako na akýsi „pridružený nárok“ podľa § 10 ods. 2 písm. b) ZSP, ktorého posúdenie ovplyvní rozhodnutie súdu o žalobe žalobcu, ale ako na samostatný nárok, o ktorom súd bude rozhodovať v samostatnom konaní, a teda len v prípade, ak je súdny poplatok uhradený (resp. ak bude prítomný dôvod pre jeho nezaplatenie, nerezultujúci v zastavení konania). V tejto časti sa tak nie je možné stotožniť s argumentáciou sťažovateľa.

18. K argumentácii sťažovateľa, že vzhľadom na odôvodnenie výzvy mestského súdu k doplneniu jeho žiadosti o oslobodenie o úradné preklady cudzojazyčných dôkazov do slovenského jazyka priložených k žiadosti o oslobodenie považuje svoju žiadosť za podanie vo veci samej, ústavný súd uvádza, že poučenie síce nie je správne, pretože žiadosť o oslobodenie žalobcu od súdneho poplatku, na ktorú daná výzva reflektovala, nie je a nemôže byť podaním vo veci samej. Zároveň

však ústavný súd dodáva, že predmetná žiadosť túto „kvalitu“ nemôže získať ani v dôsledku nesprávneho poučenia mestského súdu vo výzve na jej doplnenie. Uvedené si uvedomuje aj sťažovateľ, ktorý na s. 7 svojej sťažnosti uvádza, že by nemalo ísť o podanie vo veci samej, aj keď zároveň tendenčne dodáva, že ak súd vo výzve jeho podanie takto poníma, uvedené nemôže byť na ťarchu sťažovateľa, ktorý bol takto v domnienke, že mestský súd koná vo veci samej, a teda zastaveniu konania pre nezaplatenie súdneho poplatku bráni § 10 ods. 2 písm. a) ZSP. Ústavný súd konštatuje, že sťažovateľ bol, čo sa týka následku nezaplatenia súdneho poplatku, riadne a správne poučený vo výzve na zaplatenie súdneho poplatku zo 16. apríla 2025 (nesprávnosť, ktorú sťažovateľ ani nenamieta, pozn.), ktorý v lehote určenej mestským súdom nezaplatil (vzhľadom na konštatáciu sťažovateľa na s. 6 v bode 32 jeho ústavnej sťažnosti uvedené ani nie je sporné). Ani v tomto smere tak ústavný súd nepovažuje sťažnostnú námietku za relevantnú a § 10 ods. 2 písm. a) a b) ZSP zastaveniu konania pre nezaplatenie súdneho poplatku nebránili.

19. K nevysporiadaniu sa s opätovnou žiadosťou sťažovateľa o oslobodenie od súdneho poplatku, ktorá bola súčasťou sťažnosti proti uzneseniu o zastavení konania pre nezaplatenie súdneho poplatku, ústavný súd uvádza, že z § 10 ods. 2 písm. e) ZSP je zrejmé, že zákon o súdnych poplatkoch (ako *lex specialis* k Civilnému sporovému poriadku) upravuje lehotu na podanie žiadosti o oslobodenie od úhrady súdneho poplatku tak, že musí byť podaná najneskôr v posledný deň lehoty pre zaplatenie súdneho poplatku, ktorú určil všeobecný súd. Uvedené je potrebné vykladať spolu s § 10 ods. 3 ZSP, v zmysle ktorého zrušenie uznesenia o zastavení konania prichádza do úvahy, len ak (i) bol súdny poplatok zaplatený v lehote určenej súdom, ak (ii) sú na to dôvody podľa § 10 ods. 2 ZSP alebo (iii) bolo konanie prerušené podľa zákona č. 7/2005 Z. z. o konkurze a reštrukturalizácii a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a správca v ňom pokračuje namiesto poplatníka. Keďže § 10 ods. 2 písm. e) ZSP limituje podanie žiadosti o oslobodenie najneskôr do uplynutia lehoty na zaplatenie súdneho poplatku, žiadosť podaná sťažovateľom až v sťažnosti proti uzneseniu o zastavení konania je podaná zjavne po lehote, ktorú by mestský súd viazaný predmetnou právnou úpravou z dôvodu oneskorenosti odmietol. S argumentáciou sťažovateľa, podľa ktorej ak priznané oslobodenie od súdnych poplatkov možno strane odňať až do právoplatného skončenia veci (§ 254 ods. 2 CSP), tak aj žiadosť o oslobodenie má byť prípustná až do právoplatného skončenia veci, sa tak nemožno stotožniť, a to práve pre osobitnú úpravu § 10 ods. 2 písm. e) ZSP. Obdobne tak poukaz sťažovateľa na závery rozhodnutia Najvyššieho súdu Českej republiky sp. zn. 32Cdo/3964/2016 zo 7. júna 2017, podľa ktorého „*ak účastník spolu s odvolaním voči uzneseniu o zastavení konania zároveň požiadal o oslobodenie od súdneho poplatku, má súd o takejto žiadosti rozhodnúť*“, je v kontexte § 10 ods. 2 písm. e) ZSP neaplikovateľný.

20. Vzhľadom na to, že žiadosť o oslobodenie bola podaná sťažovateľom oneskorene, odôvodnenie sťažnosťou napadnutého rozhodnutia (bod 6), podľa ktorého „*o neoslobodení žalobcu (pozn. sťažovateľa) bolo právoplatne rozhodnuté, neexistuje právny dôvod, na základe ktorého by mal súd o opätovne podanej žiadosti o oslobodenie od platenia súdnych poplatkov znovu rozhodovať*“, sťažovateľa nepoškodzuje.

21. Ustanovenie § 10 ods. 3 ZSP umožňuje všeobecnému súdu zisťovať na účel zrušenia uznesenia o zastavení konania len tam stanovené skutočnosti. V nesporných okolnostiach prejednávaného prípadu [(i) mestský súd v novom konaní po vylúčení vzájomnej žaloby nezačal konať vo veci samej, (ii) o vzájomnej žalobe sa nekonalo ani v pôvodnom konaní, (iii) sťažovateľ podal žiadosť

o oslobodenie od súdneho poplatku až po uplynutí lehoty určenej mestským súdom na úhradu poplatku a (iv) k úhrade poplatku v lehote stanovenej mestským súdom nedošlo] sťažnostné námietky sťažovateľa napriek strohému odôvodneniu napadnutého rozhodnutia nedosahujú ústavnoprávne relevantnú intenzitu.

22. K námietke sťažovateľa týkajúcej sa neprimerane krátkej lehoty na zaplatenie súdneho poplatku ústavný súd poznamenáva, že o povinnosti zaplatiť súdny poplatok a o jeho výške nemohol mať sťažovateľ žiadnu pochybnosť. Sťažovateľ mal vedomosť o poplatkovej povinnosti od momentu podania vzájomnej žaloby. O tom, že nespĺňa podmienky na oslobodenie od súdneho poplatku podľa Civilného sporového poriadku, mal vedomosť od doručenia rozhodnutia ústavného súdu sp. zn. III. ÚS 543/2025, v ktorom konaní bolo predmetom ústavného prieskumu rozhodnutie o neoslobodení sťažovateľa na základe jeho prvej žiadosti. Z uvedeného dôvodu argumentácia sťažovateľa o neprimeranosti lehoty na zaplatenie poplatku určenej v zákonom prezumovanej dĺžke 10 dní je nenáležitá. Ústavný súd sa vo svojej rozhodovacej činnosti už opakovane zaoberal interpretáciou a aplikáciou ustanovení zákona o súdnych poplatkoch, ktoré sa týkajú nezaplatenia súdneho poplatku spolu s poplatkovým úkonom a judikoval, že výzva na zaplatenie súdneho poplatku (podľa § 10 ods. 1 ZSP, pozn.) je do určitej miery privilegiom, pričom jej účelom nie je uloženie povinnosti zaplatiť súdny poplatok, ale upozorniť na nesplnenie poplatkovej povinnosti, ktorá vyplýva priamo zo zákona o súdnych poplatkoch a ktorej splnenie je podmienkou, aby súd mohol pokračovať v konaní (pozri IV. ÚS 442/2024 a tam uvedená judikatúra). Sťažovateľ tak mal v skutočnosti lehotu na zaplatenie súdneho poplatku v trvaní od 6. mája 2024 (súdny poplatok bol splatný podaním vzájomnej žaloby) do 12. mája 2025 (výzva na zaplatenie súdneho poplatku bola sťažovateľovi doručená 2. mája 2025, pozn.), t. j. viac ako rok.

23. Na základe uvedeného ústavnú sťažnosť odmietol ako zjavne neopodstatnenú podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde.

24. V dôsledku odmietnutia ústavnej sťažnosti ako celku sa ústavný súd nezaoberal ďalšími návrhmi sťažovateľa.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 17. decembra 2025

Luboš Szigeti
predseda senátu